

Avtal om fiberanslutning på fastighet omfattas inte av reglerna om ångerrätt, eftersom det utgör ett avtal som avser uppförande av byggnad eller annan fast anläggning på mark eller i vatten (2 kap. 1 § andra stycket 2 distansavtalslagen). Om parterna har avtalat om ångerrätt gäller inte distansavtalslagens regler om krav på information m.m.

Beslut 2019-02-08; 2018-01587

TÖ begärde att få säga upp avtalet om fiberanslutning.

I april 2017 ingick han avtal om fiberanslutning till villa genom att skicka in en beställningsblankett. Enligt bredbandsföretagets hemsida skulle han lämna in en "Färdiganmälan" när arbetena med fiberanslutningen var färdigställda på fastigheten så att företaget skulle kunna slutföra installationen. Fiberanslutningen avslutades dock inte eftersom hans fastighet var obebyggd. Han lämnade därför ingen "Färdiganmälan" och företaget bekräftade per mail att parterna skulle ha en ny kontakt om färdigställandet när han hade byggt hus på tomten. Av företagets erbjudande framgick att betalning skulle ske först när installationen var avslutad. Företaget började trots detta fakturera honom för tjänsten. Han klagade till företaget i november 2017.

Bredbandsföretaget motsatte sig kravet.

Av avtalets huvudsida framgår att det fanns två val för "Fiberanslutning Villa" med olika betalningsalternativ samt att "Arbetet på fastigheten" skulle köpas som en separat tjänst. TÖ valde "Fiberanslutning Villa med månadsbetalning" utan arbete på fastighet.

Av avtalet framgår att "Allmänna villkor för fiberanslutning" gäller för fiberanslutningen. Av villkoren framgår följande. Fiberanslutning avser fibernät som överlämnas till kund vid en anslutningspunkt (p. 2.6). Anslutningspunkt avser den punkt där företagets fiberanslutning avslutas enligt avtal, alternativt skarvas över till Fastighetsnät (p. 2.7). Företaget beslutar om placering av anslutningspunkt men åtar sig att på kundens begäran samråda om placering. Om inte annat avtalats är anslutningspunktens placering för småhusenheter vid fastighetsgränsen (p. 4.7). Kundens rätt att frånträda avtalet på grund av försening upphör då fiberanslutning fram till Anslutningspunkt är etablerad (p. 4.4). Kunden har rätt att ångra avtalet inom 14 dagar från den dag då avtalet ingicks (p. 8.1).

Fiberanslutningen avslutades (färdigställdes) alltså i anslutningspunkten vid fastighetsgränsen och företaget hade därmed rätt att fakturera för tjänsten. Om företaget inte skulle ha rätt att fakturera beställd tjänst förrän fiberanslutningen och arbetet på fastigheten var klara, skulle det i praktiken innebära att fakturering aldrig kunde ske om TÖ valde att aldrig bygga ett hus. Detta skulle vara en orimlig tolkning av avtalet.

Allmänna reklimationsnämnden, i utökad sammansättning, gjorde följande bedömning.

När uppstår betalningsskyldighet enligt avtalet?

Parterna är överens om att de ingick ett avtal om installation av fiberanslutning med tillhörande allmänna villkor och att TÖ valde att betala för installationen månadsvis. De är också överens om att fiberkabel har dragits fram till TÖ:s fastighetsgräns. Parterna är dock inte överens om vid vilken tidpunkt företaget har rätt att börja debitera TÖ för den utförda tjänsten.

TÖ menar att skyldighet att betala för installationen uppkommer först när det finns en byggnad på fastigheten och fiber anslutits till byggnaden. Som stöd för sin uppfattning har han bl.a. hänvisat till att det i företagets informationsbrev angavs att ”Observera att betalning inte sker förrän efter slutförd anslutning”. Företaget å sin sida menar att betalningsskyldighet uppkommer när fiber anslutits till fastighetsgränsen.

Nämnden konstaterar att det framgår av de allmänna villkoren att betalning enligt avtalat betalningsalternativ erläggs mot faktura tidigast då anslutningspunkt är etablerad (p. 6). Anslutningspunkt definieras i avtalsvillkoren som den punkt där företagets fiberanslutning avslutas enligt avtal. Av p. 4.7 framgår att – om inte annat avtalats – anslutningspunkten för småhusenheter är vid fastighetsgräns. Det har inte framkommit att parterna avtalat om någon särskild anslutningspunkt.

Nämnden anser att villkoren visserligen kunde ha varit något tydligare, men att de ändå inte kan tolkas på annat sätt än att anslutningspunkten är vid fastighetsgränsen och att betalningsskyldighet för beställaren uppkommer när fiber är dragen till anslutningspunkten. Denna tolkning motsägs inte heller av det informationsbrev som TÖ har hänvisat till, eftersom brevet också innehåller skrivningar om ”anslutningspunkten i tomtgräns”. Eftersom betalningsskyldighet för TÖ därmed har uppstått när fiber anslutits till fastighetsgränsen så har den debitering som skett varit korrekt. TÖ:s begäran om betalningsbefrielse ska därför avslås.

Har TÖ rätt att säga upp eller häva avtalet?

TÖ har även begärt att få säga upp avtalet. Nämnden konstaterar att företaget har fullgjort sin del av avtalet genom att lägga fiberkabel fram till anslutningspunkten vid fastighetsgränsen. Det har inte framkommit att tjänsten varit försenad eller felaktig. Någon grund för uppsägning eller hävning av avtalet finns därför inte.

Har TÖ rätt att ångra avtalet enligt distansavtalslagen?

Avtalet har ingåtts på distans. Enligt nämndens fasta praxis behöver en konsument, för att denne ska anses ha krävt att få frånträda ett avtal enligt reglerna om ångerrätt, inte uttryckligen använda ordet ”ånger” eller liknande. Även en begäran om att få säga upp ett avtal ska förstås som en begäran om att frånträda ett avtal enligt reglerna om ångerrätt. Nämnden ska därför också pröva om TÖ har ångerrätt enligt distansavtalslagen¹. Reglerna om ångerrätt gäller dock inte för avtal som avser uppförande av byggnad eller annan fast anläggning på mark eller i vatten (2 kap. 1 § andra stycket 2). Frågan är om avtal om fiberanslutning omfattas av nu nämnda undantag.

Distansavtalslagen grundar sig på EU-direktivet 2011/83/EU. Direktivet undantar från sitt tillämpningsområde avtal om uppförande av nya byggnader, omfattande ombyggnad av befintliga byggnader och bostadsuthyrning, samt avtal om skapande, förvärv eller överlåtelse av fast egendom eller av rättigheter till fast egendom. Undantaget, såsom det implementerats i distansavtalslagen, omfattar förutom uppförande av byggnad även fast anläggning på mark eller i vatten. Detta gällde även enligt den äldre hemförsäljningslagen, som i sin tur

¹ Lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler.

utformades efter 2 § första stycket köplagen (prop. 1991/92:167 s. 20). Undantaget i köplagen ansluter till jordabalkens definition av fastighetstillbehör (2 kap. 1 §). Av förarbetena till jordabalken framgår att alla slag av ledningar kan utgöra fastighetstillbehör, oavsett om de är avsedda för elektricitet, gas, vatten eller annat (NJA II 1966 s. 12). Nämnden anser därför att fiberledningar för bredband som är dragna eller lagda i marken utgör en sådan fast anläggning på mark som avses i undantaget i 2 kap. 1 § andra stycket 2 distansavtalslagen och att ett avtal om anslutning av en sådan fiberledning därmed är undantaget från reglerna om ångerrätt. Det finns därför inte någon rätt för TÖ att ångra avtalet enligt distansavtalslagen.

Har TÖ rätt att ångra avtalet enligt parternas avtal?

Det står parterna fritt att avtala om ångerrätt trots att någon sådan rätt inte följer av lag. Om parterna avtalar om ångerrätt gäller inte reglerna i distansavtalslagen om krav på information m.m.

Det framgår av avtalsvillkoren att en kund har rätt att frånträda avtalet genom att skriftligen meddela företaget inom 14 dagar från den dag då avtalet undertecknades. TÖ hade alltså rätt att ångra avtalet, som ingicks i april 2017, inom 14 dagar genom att skriftligen meddela företaget detta. Det har inte framkommit annat än att TÖ först under hösten 2017 klagade till företaget och begärde att få säga upp avtalet. Han har alltså framfört sitt meddelande om att han ville frånträda avtalet för sent. TÖ har därför inte heller någon avtalsenlig rätt att ångra avtalet.

Vid nu gjorda bedömningar ska TÖ:s krav avslås.